

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 194

CLEVELAND 3, O., FRIDAY MORNING, OCTOBER 3, 1952

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

LETTO LIII — VOL. LIII

NAJNIZJE BREZDELJE V AMERIKI

Delavski tajnik sporoča,
da je danes najnizje ne-
zaposlenost v deželi iz-
za druge svetovne voj-
ne.

WASHINGTON. — Delavski tajnik Maurice J. Tobin je izjavil, da je brezposelnost v deželi zdaj najnizje. Svoje poročilo je naredil na osnovi števila delavcev, ki so zaprosili za zavarovalno proti brezposelnosti.

V tednu, ki se je končal 20. septembra, je bilo samo 697,280 takih prošenj oz. upravičenj, ki pa tekoše od prej. V istem tednu v avgustu je prejelo 1,043,401 delavcev to zavarovalnino oziroma odškodnino.

Število brezposelnega delavstva v tednu 20. septembra je bilo najnizje izza druge svetovne vojne. Zavarovalninski zakon proti brezposelnosti krije 35 milijonov oseb.

Taft se je obregnil ob "prosperitetu volilnega leta"

Dejal je, da Trumanova admi-
nistracija namenoma pogra-
nja kvišku spiralo mezd in
cen.

JOHNSON CITY, Tenn. — Se-
nator Taft je obdolžil tu Tru-
manovo administracijo, da sled-
nja namenoma manipulira spi-
ralo mezd in cen v tem volilnem
letu, "da bo vzvjetela vsa trgo-
vina, ko bodo šli volilci na vo-
lišče."

Republikanec iz Ohio, ki a-
gitira za Eisenhowera - Nixonovo
glasovnico, je dalje rekel, da se
je Stevenson "popolnoma vdin-
jal komunističnemu programu".

"Politika Mr. Stevensonove je kapitulacija komunistični politiki," je rekel sen. Taft. "Ta politika pomeni odpoved zdravi fiskalni politiki in svobodnemu ekonomskemu sistemu, s cigar produktivnostjo moremo edino izvajevati tretjo svetovno vojno," je rekel Taft.

Gromiko v Moskvi

MOSKVA. — Andrej Gromiko, sovjetski ambasador v Lon-
donu, se je vrnil v Moskvo, kjer je nemudoma dobil visto za od-
hod v New York k zborovanju Z. Narodov.

VEERING WINDS
Vremenski
prerok
pravi:

Danes deloma oblačno in nadalje mrazlo. Jasno in mrazlo ponovo.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 3. okt. 1873 je bila rojena sv. Terezija iz Lisieuxa.

Dne 4. okt. 1822 je bil rojen Rutherford Hayes v Delaware, Ohio, 19. predsednik Zdr. držav.

Dne 5. okt. 1830 je bil rojen v Fairfield, Vermont, Chester Arthur, 21. predsednik Zdr. držav.

Novi grobovi

Angela Szymanski

Danes zjutraj je umrla v Glenbe bolnični Angela Szymanski, vdova, stanujoča na 16321 Huntmore Ave. Bila je hči Jima Stepic na E. 64 St. Pogreb je v oskrbi Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 61 St. Čas pogreba še ni določen.

Frank Zupančič

V četrtek zvečer je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, Frank Zupančič z RFD No. 2, Madison, Ohio, kjer je imel farmo zadnjih dvajset let, prej pa je živel na 1249 Norwood Rd. Bil je star 76 let in rojen v Kompoljah pri Dobrem polju, odkoder je prišel pred 50 leti. Žena Jenine mu je umrla pred 27 leti.

Zapušča sinova Franka in Josepha, oba v Madisonu, hčer Jennie Omersa, ki živi na gornjem naslovu na Norwood Rd. in vnuk. V Gilbertu, Minn., zapušča brata Johna, v domovini pa brata Lojza v sestru Franco Germ. Bil je član društva Maccabees Carniola Tent 1288, W. W. O. (čigarski tajnik je Tom Zak). Pogreb se bo v ponedeljek ob devetih iz Žakrajškega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30 in od tam v rodbinsko grobničo na Kalvarija pokopališče.

Peter Dolinar

Po desetmesečni težki bolezni je preminil v Cleveland Clinic bolnišnici Peter Dolinar, star 58 let, stanujoč na 19421 Chickasaw Ave. Tukaj zapušča žalujočo soproga Frances, rojeno Jereb, doma iz Rovt, fara Rovte nad Logatcem na Notranjskem, sestro Jennie Dekleva iz Gowanda, N. Y. in več sorodnikov. Rojen je bil v vasi Opalja, fara Jere na Notranjskem, kjer zapušča brata Antonia in Valentina, 2 sestre Marije Pivk in Ursulo Jereb in več sorodnikov. Tukaj je bil 40 let. Bil je član Dr. Kras št. 8. S. D. Z. in Dr. Janeza Krstnika št. 71 A. F. U. ter "Friendly Club" v Euclidu. Je bil zaposlen pri N. Y. Central R. R. 22 let. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 8:45 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev Marija Vnebovzetje ob 9:30 uri in nato na Calvarija pokopališče. Na mrtvaški oder bo položen po 1:00 uri v soboto popoldne.

**Avstrija dobi 35
milijonov**

DUNAJ. — Ameriški uradniki so izjavili, da je za Avstrijo na razpolago nadaljnih 35 milijonov dolarjev, nadaljna pomoč deželi pa bo odvisna od njene sposobnosti, da zaustavi inflacijsko.

Kdo onemogoča sodelovanje v zunanji politiki

Eisenhower pravi, da si za vse dobre posledice te politike lastio zasluge demokratije, slabe pa zvracajo na republikance.

BAY CITY, Mich. — General Eisenhower je izjavil, da so demokratje tisti, ki hočejo onemogočiti skupno zunanj politiko zastopnikov obeh strank v kongresu. Leta 1948 so voditelji administracije silno žigosili 80. kongres ter si sami lastili vse zasluge za ustvaritev organizacije Zdr. narodov, za grško-turški program pomoči, za RIO posodbo in za Marshallov načrt, je rekel Eisenhower. "Zdaj pa demokratje ponavljajo vse to. Za vse blagodejne posledice skupnega sodelovanja si lastijo sami kredit in zasluge, kjer pa so bile posledice tega sodelovanja slabe, kakor na primer v Koreji, pa zvracajo vso krivo na republikance."

Dan poprej je govoril Eisen-
hower na povabilo demokrat-
skega governerja Jamesa Byr-
nesa v Columbiji, S. C., kjer je
izjavil, da si governer Stevenson
prizadeva zvaliti krvido za vso
"washingtonsko zmeščjanje" na
ameriško ljudstvo.

Kefauver na agitaciji
za Stevensonom

CENTERVILLE, Ia. — Sen.
Estes Kefauver je pričel dne 2.
oktobra z agitacijskim potovanjem v korist moža, ki ga je na
činkaški konvenciji porazil — governerja Stevenson.

De Valera operiran

UTRECHT, Nizozemska. — Eamon De Valera, premier Irske, je bil pretekl tenet tukaj operiran na očesu.

**MOBILNE X-RAY NAPRAVE SO PRAVI
BLAGOSLOV ZA ZDRAVJE LJUDI**

CLEVELAND — Petnajstletna deklica Joan Merhar, hčerka Mr in Mrs. John Merhar, 1127 E. 66 St., je vneto kegljala kot člana Grind Recreation Saturday

Kids League, pa je moral začasno opustiti ta šport. Pred tedni namreč, ko so v Chest X-Ray vozilih preiskovali ljudi glede njihovega zdravstvenega stanja, je bilo pri njej ugotovljeno, da jo napada tuberkuloza. Starši deklice so zelo hvaljeni ustanovi Tuberculosis League, ki je zgodaj in pravočasno odkrila to, njen bolezen, ko je

KAMPANJSKE ZBADLJVKE LETE NA DESNO IN LEVO

Truman je piker in jedek v svojem zbadanju. — Eisenhower je baje vzeli v svojo oblast "snollygosterji". — Taft opozarja na važnost letosne odločitve. — Eisenhower in McCarthy bosta na shodi skupno nastopala.

SPOKANE, Wash. — Predsednik Truman je izjavil, da so republikanski "snollygosterji" vzeli generala Eisenhowerja docela v svojo oblast in ga zdaj "ronajo" s kampanjo, ki igra v roke Kremlja. Predsednik je nato pojasnil, da je "snollygoster" človek, ki razširja neresnico v svojo lastno politično korist.

Predsednik je rekel, da je bil Eisenhower svoječasno pripravljen pripoznati ves napredek za prosperitet vseh Amerikancev pod demokratsko administracijo, toda:

"Zdaj so ga 'snollygosterji' vzeli v svojo oblast, zato slišimo zdaj od njega drugo pesem."

Nato je predsednik udaril po republikanci, ki pravijo, da so davki tako visoki, da nas bodo uničili in da si ne moremo "spogati" nadaljevanja našega obrambnega programa.

"Če se hočemo res uničiti," je rekel predsednik, "nam ni treba nič drugega ko utrditi sovražnika v domnevni, da ne moremo zmagovati tega, kar je potreben, če ga hočemo ustaviti. Ali si morete misliti večjo uslugo Kremlja, kakor če mu povemo, da ne moremo več zmagovati stroškov za nadaljno obrambo?"

Spošten smeh je izvral predsednik, ko je rekel:

"Republikanci imajo General Motors in General Electric in General Foods in generala MacArthurja in generala Martina in generala Wedemeyerja. K vsemu temu imajo še svojega lastnega petozvezdnega generala, ki kandidira za predsednika in ki bo zbral okrog sebe še nadaljnje generale, kakor slišim, da mu bodo pomagali 'ronati'."

"Pri moji veri, to je mnogo generalov!"

"Vse te sem imenoval v tej generalski koloni, nisem pa imenoval "General Welfare" —

Iz raznih naselbin

ELY, Minn. — Župnik Rev. F. Mihelič je poročil nedavno Jožeta Župca, sina naše naročnice Mrs. Frances Zupec, in Berry Svetin. Oba zakonca sta zapošlena pri Oliver družbi. Mlademu paru želimo obilo sreče!

Borba s krokodilom

SYDNEY, Avstralija. — Neki 60-letni Avstralec (domačin) je rešil živiljenje svojih snah in nemenu 10 mesecev staremu otročicu, ki sta vozila v colnu, pa

da je šilil iz džungelske reke krokodil ter potegnil ženo v vodo.

Stari Avstralec je planil v reko ter s palcema iztaknil pošasti tovarisce spominjale tudi s kartami, katere jih bodo pošiljale v svojo žrtv. — Žena je bila zelo skrivena od krokodilovih zob.

Rojenice

Mr. in Mrs. Anton Kokal Jr. z Eastlake, Ohio, se je rodil v sredo sinko. Mati se nahaja v Glenville bolnišnici. Mr. in Mrs. Anton Kokal z Argus Ave. sta postala s tem 25-тиč stari oče in stara mati, Mrs. Mary Novak, E. 73 St., pa 16-тиč stara mati.

Tretja obletnica

V torek ob 8:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnika Charlesa Tanko v spomin tretje obletnice njegove smrti.

Rojenice

Pri družini Anton Rojec, 668 E. 118 St., se je ustavila tetka Štokrka in pustila zalo hčerkoprovorenko. Mamica in otrok se nahajata v St. Ann's bolnišnici.

Razprodaja

Če nimate druge možnosti pri-
ti na 22530 Lake Shore Blvd. v
Northeast Appliance, tel. RE
1-2303, kjer imajo razprodajo
vsakovrstnega pohištva in po-
trebščin za dom, ki je bilo delno
poškodovano po požaru, poklici-
teks taki in Jerry Bohinc, lastnik
trgovine, bo plačal račun.

Osmnačna obletnica

V soboto ob 7:15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokojnega vojaka Anthony Zadnik v spo-
min osme obletnice njegove smrti.

Zenska demokratska liga

Mrs. Jane Lausche, žena gov.
Lauscheta, bo uradna presoje-
valka peciva na razprodaji, ki
je prireja The Womens Cosmo-
politan Democratic League no-
coj 3. oktobra ob 8. uri v "rdeči"
dvorani hotela Cleveland. V

odboru so tudi Mrs. Edward Ko-
zak in Zapadni Nemčija.

Razne drobne novice iz Cleveland in te okolice

Dvoje jubilejov

Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ bo praznovalo v nedeljo 5. oktobra ob petih popoldne v Slovenskem nar. domu na E. 80 cesti 50-letnico ali zlati jubilej svojega plodonosnega dela in obstoja. — Srebrni jubilej ali 25-letnico svojega obstoja pa bo praznovalo v sicer tudi v nedeljo 5. oktobra društvo sv. Stefana št. 224 KSKJ. Proslava tega društva pa bo v dvorani šole sv. Pavla, 1369 E. 40 St. — Članstvo in ostalo cenjeno občinstvo je vladno vabljeni k obema teme proslavama. — Obama društvo izreka uredništvo iskrene čestitke.

Pri kapelici

Dramatsko društvo Lilija uprizori v nedeljo ob treh popoldne igro "Pri kapelici" v Slovenskem nar. domu na Holmes Ave. Po igri bo domača zabava.

Gov. Lausche pride

Proslave srebrnega jubileja društva sv. Štefana št. 244 KSKJ v nedeljo se bo udeležil tudi ohjški governer Frank Lausche in glavni odborniki KSKJ.

Prva obletnica

V pondeljek 6. oktobra ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzetje sv. maša za pokojnika Johna Zalama v spomin prve obletnice njegove smrti.

Deseta obletnica

V pondeljek 6. okt. ob 8:15 bo v cerkvi Marije Vnebovzetje sv. maša za pokojnika Johna Mišma v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Srečno prestana operacija

Mrs. Mary Mahne z 5920 Prosse Ave., je srečno prestala operacijo in se ji zdravje počasni vracata. Tem potom se zahvaljuje vsem za pozdrave, darila, kartice in molitvi, ki so bile opravljene za njeno zdravje.

Rojenice

Mr. in Mrs. Anton Kokal Jr. z Eastlake, Ohio, se je rodil v sredo sinko. Mati se nahaja v Glenville bolnišnici. Mr. in Mrs. Anton Kokal z Argus Ave. sta postala

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Mnogo usodnejši je bil drugi napad istega leta, ki je zlasti hudo zadel Koroško. Bilo je okoli 10,000 ropažljnih konjenikov iz Bosne, ki so v četrtek pred sv. Kozmo in Damijanom pridrili na slovensko zemljo. Dirjali so ob Savi na Gorenjsko proti Kranjski gori, odtod skozi Belo peč in Trbiž. Ker soteska pri Vratih ni bila zastavljena, so takoj napadli Podklošter. Zaglali so trg, čegar plamen je dosegel tudi višje ležeči benediktinski samostan in ga pokončal. Dvesto ljudi, ki so pribernali iz okolice v varno samostansko ozidje, se je v dimu zadušilo. Menihi z opatom na čelu so se junaska branili.

Dvakrat so Turki naskočili močno zidovje, pa so bili vselej odbiti. Vendar od samostana ni ostalo ničesar kakor zakristja in kleti, vse drugo je požar uničil. Iz Podkloštra so Turki dirjali naprej, preplavali pri Vetrovu (Federau) durečo Zilo in pri Beljaku Dravo. Pri Wernbergu se se razdelili v dve četi, ena je plenila okoli Dholice, Osoj, St. Vida in Ostrovice, druga si je izbrala Velikovec, Grebinj, Labod, Št. Pavel za svoj cilj. Več kot pol šentpavelškega trga so Turki požgali, naskočili St. Andraž in dve miliji na okoli vse pokončali in požgali. Nihče se ni postavil v bran drznim roparjem.

Le Miklavž Wildensteiner, posnik Truttendorfa, je z nekaterimi ljudmi branil svoj grad. Zaman so naskakovali uterjeno graščino. S pobitimi glavami so morali oditi, zapustivši 40 mrtvev. Tembolj so se mačevali nad ubogimi kmeti po okolici; od Vrbskega jezera do Velikoveca je ostalo le malo hiš. Z ujetimi ljudmi in naropanim blagom so šli Turki preko Slovenjega Grada in Celja proti Krškemu. Tu so se utaborili, ostali osem dni in razpošljali "mavharje" na vse strani. Močna četa je še obiskala Notranjsko in Kras.

Tako je minilo žalostno leto 1476. Prav pravi župnik Unrest o tej moriji in drznem ropanju: "Naj vendar pomisli vsak pameten človek, kako je mogoče, da je tako majhna četa Turkov, ki so jo cenili k večemu na 2,000 mož, smela brez ovire divljati po Dravski dolini, Koroškem, Slovenski krajini, Kranjskem in Krasu in povzročati toliko škode, ne da bi se jiko ustafl. O ljubi Bog, čas bi že bil, da krščanski meč skrha turško sablo! Po tem napadu so se kmetje splošno jezili nad gospodo in stanovi, da nič ne store proti Turkom, in da jim gledajo skozi prste. Nekatere plemenitaše v viteze so celo obdolžili, da so skrivni zaveznički roparjev".

Ker ni bilo od nikoder niti denarja niti vojakov, so bile slovenske dežele navezane le na samopomoč. Stanovi so pač pobirali nove davke in gradili nove trdnjave, toda vse to je le malo izdal. Naslednje leto 1477. so bile primorske pokrajine glavno pozorišče turških bojev. Povod so dali Benečani, ki so se na Grškem in v Albaniji zapletli v vojsko s Turki. Sultan Mohamed je sklenil, da napade Benečane tudi na njihovi domači zemlji. Zato pošle meseca oktobra Omar-bega z veliko vojsko, ki so jo cenili na 30,000 mož, na Furlansko. Seveda tudi Kranjski niso prizanesli. Benečani so postavili v obrambo celo vrsto okopov od zliva reke Soče do Gorice, zgradili so dva tabora pri Gradiški in Foljani in utrdili most pri Gorici. Toda Turki so se hitro polastili mostu, preden so se Benečani zavedeli, da prihaja turška vojska. Nato izvabi Omar-bega tudi beneškega kapi-

Prvi slovenski prevod sv. pisma

V tem tednu, ki nosi v clevlandski škofiji častni naslov "sveto-pisemski teden," je govoroval prav, če se posebej kot Slovenci spomnimo, kdaj je naš narod dobil božjo besedo napisano v svojem jeziku, kdo mu je to oskrbel, kakšna je bila po svoji oblike itd. Svetopisemski teden je kakor nalač primeren za tak pogled v našo narodno preteklost.

Nekje sem bral, da se kak narod šele tedaj uvrsti med kulturnega stolpa po rodotinah planjavah svoje domovine, tedaj je bilo videti od Soče do Piave velikansko, plamteče morje. Iz več kakor 100 vasi se je dvigal ognjeni zubel proti nebu. Posebno nas mora zanimati vest, da so Turki o tem napadu posekali 3,000 mož, ki so jih bili Benečani postavili za čuvanje ob gorskih sedilih in prelazih. Ne moremo se, če pravimo, da so bili ti nesrečni branitelji meje beneški Slovenci.

Strašnemu napadu se je tisto leto pridružila še kuga, ki je skoraj več ljudi pomorila kakor turški meč.

Tudi naslednje leto 1478. je beneško - turška vojska primašla Slovencem nove hude napade. Sultan Mohamed je takrat oblegal beneško trdnjavo Skadar (Skutari) v Albaniji. Ker konjenik pri tem podjetju ni potreboval, jih pošle s Skendarbegom na celu na Furlansko, da Benečane doma napadejo. Bilo je po žetvi in prebivalci so bili že pospravili poljske pridelke. V utrjeni Gradiški jih je mnogo našlo varno zavetje. Ko so Turki prebredli Sočo, bi bili radi Benečane izvabili na boj, toda beneški poveljnik v Gradiški se ni hotel z njimi sprjeti. Zato se sovražniki umaknje proti Korminu in 23. julija se spuste proti severu v Kobarid, potem poleg Soče v Bovec in Log.

V bovški soteski so jim Slovenci razrušili most in ustrelili imenitnega Turka, Hasan-bega. Zasedli so tudi bližnje hribe, odkoder so hoteli kamenje valiti na sovražnika. Toda Turki so si znali pomagati. Preprečili so visoke pečine brez steze in pota, po katerih morda preje še nikdar ni hodila človeška noge. Konje so na vrveh vlečli kvišku in jih prav tako spuščali od skale do skale v globino. Tako se jim je posrečilo priti po ovinkih okoli Predeta in prispeti v Trbiž. Sedaj je zopet občutila Koroška vso grozničko napada.

Predv vsega svetega pisma stare in nove zaveze je Slovencem prvi oskrbel Jurij Dalmatin. Dalmatin je poleg Trubarja najpomembnejši slovenski protestantski pisatelj. Rojen je bil okrog 1547. v Krškem, umrl pa je 31. avg. 1589. v Ljubljani. Prvi pouk je dobil v šoli pisca prve slovnice slovenskega jezika Adama Bohoriča v Krškem, nadaljeval pa je s študijami v Nemčiji in postal nazadnje protestantski bogoslovni profesor. 1572. se je vrnil za stalno v domovino, kjer je postal predikant (pridigar) deželnih stanov v Ljubljani. Poleg te službe pa je opravljal še vrsto drugih v okvirju slovenske protestantske cerkve. Protestantstvo verskega nauka se je navzel že v Bohoričevi krški šoli in mu je os-

tal zvest vse živiljenje.

Najvažnejše Dalmatinovo živilsko delo je prevel vsega sveta pisma v slovenski jezik. Za to se je odločil še, ko je študiral v Nemčiji. Pred njim je prevel nekaj svetopisemskih tekstov v slovenščino Trubar, toda to so bila samo dela iz sv. pisma nove zaveze. Zaradi neznanj hebrejske se Trubar ni hotel lotiti prevažanja svetopisemskih knjig stare zaveze. Vsaj prevod Pentatevha, t.j. petero Matesovih knjig, je Dalmatin opravil še pred svojo vrnitvijo 1572. v Ljubljano. Po prihodu v Ljubljano pa je najprej prevel knjigo Jezus Sirah, ki je izšla kot prvi tisk v ljubljanski Mandelčevi tiskarni, za katero je dal prav on pobudo.

S prevodom vsega sv. pisma je bil Dalmatin gotov okoli 1578. Med 24. avg. in 25. okt. 1581. je bila v Ljubljani zbrana posebna komisija, sestavljena iz protestantskih duhovnikov vseh treh sloven. dežel: Kranjske, Koroške in Štajerske, da je pregledala in odobrila prevod. Kot jezikovni strokovnjak pa je v komisiji sodeloval Adam Bohorič. Iz zapiskov odn. opazk, ki jih je ob tej priliki napravil, je nastala njegova slovinka slovenskega jezika "Arctiae horulae" (Zimske urice.)

Prvi najdemo zapisano slovensko besedo v letih med 972 in 1025; vsaj iz te dobe so nam ohranjeni prvi slovenski zapiski. To so tako imenovani brižinski spomeniki, ki niso samo najstarejši ohranjeni slovenski zapiski, marveč hrkrati tudi najstarejši slovenski zapiski v latinični sploš. Značilno je, da je tako ta prvi ohranjeni slovenski zapisek kakor tudi malone vsi drugi naši jezikovni spomeniki odnosno knjižna dela vse do 1768. l. verskega značaja. Vse nameč, kar je bilo v tem času napisanega v našem jeziku, je služilo skoraj izključno za verske odnosno za cerkvene potrebe našega naroda. Za svetne potrebe napisanega imamo iz tega časa razmeroma malo.

Toda to, kar nas danes v prvi vrsti zanima, je vprašanje, kako in kaj je bilo s prvim slovenskim prevodom svetega pisma odnosno njegovim natismom. Svetopisemski teden nam to narekuje.

Predv vsega svetega pisma stare in nove zaveze je Slovencem prvi oskrbel Jurij Dalmatin. Dalmatin je poleg Trubarja najpomembnejši slovenski protestantski pisatelj. Rojen je bil okrog 1547. v Krškem, umrl pa je 31. avg. 1589. v Ljubljani. Prvi pouk je dobil v šoli pisca prve slovnice slovenskega jezika Adama Bohoriča v Krškem, nadaljeval pa je s študijami v Nemčiji in postal nazadnje protestantski bogoslovni profesor. 1572. se je vrnil za stalno v domovino, kjer je postal predikant (pridigar) deželnih stanov v Ljubljani. Poleg te službe pa je opravljal še vrsto drugih v okvirju slovenske protestantske cerkve. Protestantstvo verskega nauka se je navzel že v Bohoričevi krški šoli in mu je os-

tal zvest vse živiljenje.

Trubar, ki je prvi začel pisati Slovencem knjige v njihovem jeziku, je izbral govorico svojega rojstnega kraja Raštice pri Vel. Laščah za knjižni jezik. To je najbolje poznal. Videl je tudi, da je z njo povsod shajal, da so jo povsod razumeli. Trubar je s tem postavil osrednjo dolenjsino v temelj sloven. knjižnega jezika, kar je ostala do danes, le da so vanjo sprejeli že Trubarjevi sodelavci in za njimi še drugi slovenski jezikovni ustvarjalci iz drugih slovenskih pokrajin temeljne elemente svoje govorice, tako da je naš današnji knjižni jezik skupen izraz slovenske jezikovne podobe.

Dalmatinov jezik ni bil samo za svoj čas izredno lep, marveč

ga občudujemo še danes. Ni čudno, če postavljamo njegovo Biblio ob stran druge največje slovenske knjige — Prešernovih Poezij.

Dalmatinova Biblio je bila namenjena sloven. protestantski cerkvi, ki jo je ustanovil Primoz Trubar. Kot taka je ohrala svoj zgodovinski pomen. Z njenim besednim zakladom, glasoslovnim in oblikoslovnim gradivom so se ukvarjali vsi slovenski jezikoslovci, posebno Stanislav Škrabec, sloveničar dr. Ant. Breznik in te dni umrli največji slovenist vseh časov dr. Franc Ramovš.

Medtem, ko je v času katoliške verske obnove večina slovenskih protestantskih knjig končala v ognju, je bilo Bibliji v veliki meri prizanešeno. S katoliškim cerkvenim dovoljenjem jo je smela še dolgo časa uporabljati sloven. katol. duhovščina.

O prvi slovenski katoliški izdaji sv. pisma pa posebej ob drugi priliki.

J. S.

Vesti iz Slovenije

V LJUBLJANI so nedavno ustanovili Trgovinsko zbornico za Slovenijo. Za predsednika je bil določen Stane Cunder.

Odbor je dobil tudi pooblastilo za ustanovitev več odsekov.

Med temi je tudi odsek "za obnovitev ljubljanskega velesejma". Tako so komunisti po vseh desetih letih svojega eksperimentiranja z gospodarstvom in trgovino moralni seči daleč nazaj v "reakcionarno dobo" predvojne Slovenije in poklicati v življenje ustanovo, ki so jo Slovenci že imeli. Prav tako bodo sedaj začeli tudi s pripravami za obnovitev ljubljanskega velesejma, ki je pred vojno slovesno

Pri nas dobite kompletno zalogu mesa, sveže zaklane kokoši.

Vsak pondeljek sveže JETRNE in KRVAVE KLOBASE, kakor tudi lepo zalogu DOMA PREKAJENEGA MESA in KLOBASE.

FRANK TAUCHER, lastnik

491 E. 260 ST.

EUCLID, OHIO

Novi telefon: RE 1-9566

Isto zalogu dobite tudi pri

STANLEY TAUCHER
20068 LAKE SHORE BLVD.

Moški dobljo delo

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

zdaj preiše sposobne može za sledeča dela

FOUNDRY WORKERS CUTTER GRINDERS

TOOLMAKERS ELECTRICIANS

MILLWRIGHTS MACHINE

REPAIRMEN GAS WELDER

HYDRAULIC REPAIRMEN

GAS WELDER HYDRAULIC

REPAIRMEN DIE SETTERS

Prošnje lahko vložijo tudi moški, ki znajo delati na eni izmed sledenih strojih v toolroom.

MILLING MACHINES

GRINDERS LATHES

SHAPERS

zvrstna plača od ure z dodatkom za življenske stroške

Pridite osebno takoj v naš Personnel Building na Engle Rd. blizu Brookpark Rd.

(194)

Moški dobljo delo

MOŠKI DOBE SLUŽBE

Hahn Manufacturing Co.

išče shaper hand za jobbing

shop. Plača od ure. Nadurno

delo!

Hahn Manufacturing Co.

5332 Hamilton Ave.

(194)

MALI OGLASI

Mala farma naprodaj

Udobnost, lepoto in varnost

dobite, ako kupite to posestvo.

Hiša 7 sob ima 3 spalnice,

stavnarsko sobo, jedilno sobo,

veliko moderno kuhinjo, preproge v stanovanjski in jedilni

sobi in na stopnicah. Hot-

point električna peč in ledeni-

ca 9 kub. čevlje vključena v

ceni \$19,000 za hitrega kup-

ca. Je 3 1/4 akrov, 2 akra gro-

zda in 42 sadnih dreves. Med

Bishop in SOM Center Rd.,

blizu Slapnikove in Oblakove

farme. Kličite WI 3-3795.

(194)

SINGER SEWING CENTER

"Nadškof Jeglič" je dospel

Lemont, Ill. — Dolgo zaželjena željno pričakovana knjiga o nadškofu Jegliču je slednjič došla iz Celovca. Jaz sem jo ravnokar prebral in moram reči, da še nikoli nisem nobene knjige prebiral s tolikim zanimanjem in s tatkotoplo ljubeznijo kot to. Pisana je ravno v pravem duhu, da jo bo lahko vsak razumel: preprost človek jo bo z veseljem bral in izobraženec bo segel z užitkom po njej. Da je knjiga bolj pregledna, je razdeljena v 15 poglavij, ki je eno bolj zanimivo od drugega. Poglavlja imajo napise: Dom in rod, Mlada leta, Za vzori, V Bosni, Ljubljanski vladika, Zavod sv. Stanislava, Apostol naroda, Učenik naroda, Duhovnik in škof, Še nekaj podob, Večer življenja, Odmevi po smrti, Jeglič, kot človek, Veliko življenje v majhnih podobah.

To knjiga v glavnem obsega. Pod črto ima knjiga polno opomb, ki so silno zanimive. Tako knjigo je bil zmožen spisati samo človek, ki je leta in leta živel v najožjem stiku z velikim Jegličem in je bil njegov dolgoletni škofijski tajnik in poznejsi kancer ljudljanske škofije msgr. dr. Jože Jagodic. Knjiga na pot je napisal priporočilo Jegličev naslednik na ljudljanskem škofijskem stolici dr. Gregorij Rožman.

Knjiga se naroča pri Rev. Bernard Ambrožič OFM 238 E. 19 Street, New York, N. Y. in na naslovu: Slovenska pisarna 6116 Glass Ave. Cleveland 3, Ohio. Ponekod jo bodo prodajali tudi privatno. Tudi podpisani je dobil iz Celovca 50 izvodov knjige Jeglič, pa mora takoj povedati, da je nima več, ker so se kar stekli za njo. Torej knjiga naročate po pošti na zgornjih dveh naboljih.

Koliko knjiga stane? Med časom tiskanja se je tisk zelo podražil v Celovcu. Knjiga stane zdaj \$5.00. Ali je to veliko? Res ni dosti. Ravnokar je izšla angleška zelo lepa knjiga o misjonarju Pirču. Napisal jo je Rev. William Furlan. Knjiga ima 270 strani in stane \$3.50. Pa nihče ne pravi, da je predraga. Jegličeva knjiga ima 500 strani in je oblika knjige precej večje. Torej bi moral biti knjiga najmanj šest do sedem dolarjev. Pet dolarjev res ne bo preveč za tako knjigo. Avstrijski delavec, torej koroški Slovenec mora delati in dan in pol, da si bo lahko kupil Jegličovo knjigo. Koroška služkinja bo morala delati osem do 10 dni za knjigo, pa bo knjigo čisto gotovo kupila, ker je zavdna Slovenka in hoče nekaj

vedeti o največjem možu, ki ga je rodila slovenska mati: o nadškofu Jegliču. Tako tudi prav nič ne dvomim, da boste vsi zavedni amerikanski Slovenci segli po tej lepi knjigi. Saj je še vedno res: Narod, ki svojih velikih mož ne pozna in jih ne spoznaje, jih vreden ni. Sezite torej takoj po lepi slovenski knjigi prebiral s tolikim zanimanjem in s tatkotoplo ljubeznijo kot to.

P. Odilo Hahnsek OFM.

Cleveland Community Chest

Letos si je Cleveland Community Chest postavila najvišji cilj v vsej svoji zgodovini — \$6,050.000. Toliko bodo Clevelandčane v 1. 1953 stale zdravstvene in dobrodelne ustanove Red Feather, toliko bo torej treba zbrati v času med 20. in 30. okt.

Letošnji predvideni cilj je za \$350,000 ali za 7% višji od lanskega, kot sporoča načelnik kampanje Harry F. Burmester, prvi podpredsednik Union Bank of Commerce.

Večje potrebe in nove ustanove so po besedah Burmetra vzrok višje postavljenemu cilju. Zvez slepih veteranov in Zveza za duševno bolne sta dve novi ustavnovi, ki sta se priključili Red Feather družini. Tudi Obrambni sklad bo dobil leta malo večji delež kot prejšnja leta. Glavni vzrok po večji vsoti je pa seveda v zmanjšani vrednosti dolarja.

Če bi hoteli kriti vse najnajnejše potrebe, bi morali zbrati najmanj 8 milijonov dolarjev, to pa je le precej velika vsota in tako se bo moral Community Chest v svojem delu malo omejiti. Z ozirom na kupno moč dolarja in na povečano število prebivalstva, razpolaga fond s povprečno precej manjšimi sredstvi kot je razpolagal pred desetimi leti, je povdarij Burmester.

— Kubični čevalj dobrega čruga premoga da toliko električne sile, da bi gnala navadni električni hladilnik celih 62 dni.

Večno plačilo ji ne bo odšlo

New York, N. Y. — Fani Pavlič nas je zapustila, ko še niti 66 let ni dopolnila. V torem 17. sept. smo izročili njeno izmučeno telo zemlji. Kakor je bila skromna in tih v svojem življenju, tako je neopazno in tihodla s tega sveta. Ali vendar je bilo njeno življenje tako bogato, če ga gledamo z vidika krščanskih čednosti. Res je posvetila svoje življenje bližnjemu in v božjo čast.

Z neverjetnim samozatajevanjem je prenašala dolgo svojo bolezen, ne da bi komu kaj potovila. Pa je imela na nogi od svoje mladosti obvezno, ker je imela "flus" od prehlaada na paši v otroških letih. In ko jo je napadla sedanja bolezen, ji je dolgo z velikim samozatajevanjem kljubovala in hodila dan z dnem na delo, čeprav je skoraj vso hrano dan za dnem povračala in je vsed tega tako oslabela, da je delala le še s skrajnim naporom in so se ji od velike oslabelosti tresle roke. Obiskal sem jo v bolnišnicu in videl, da jo je bila skoraj kost in koža, dasi je šele par dni ležala v bolnišnici.

Ni mislila nase in ni imela denarja zase, da bi si lajšala trpljenje in zdravila bolezni, imela ga je pa za druge. Skozi vse leta po vojni je romal paket za paketom v stari kraj. Z zaupanjem, da bo Fani pomagala, so se številni obračali nanjo za pomoč. Fani ni mogla odreči in je znala vedno spraviti skupaj nov in zopet nov paket. Poleg tega pa so bili še redni mesečni prispevki za bogoslovce. Ko so sorodniki prišli sedaj v njeno stanovanje, so opazili, da je nekam prazno. Stanovanje se je izpraznilo, ker je bilo Fanino srce polno ljubezni do trpežnih bližnjih. Šivalni stroj, divan, itd vse je šlo za potrebne družine. Otroke je imela tako rada in zato je tudi tako rada pomagala družinam s številnimi otroki.

Zemlja jo je pokrila in mi jo bomo pozabili, vsaj mi, ki živimo tu v izobilju. Ne bodo pa na Fani pozabili siromaki v starem

Iz Jugoslavije jo je Eden mahnil še v Avstrijo, kjer se je razgovarjal v glavnem o gospodarskem in političnem sodelovanju.

REŽISER: Rudi Knez

vanju Avstrije z njenimi sosednimi, v prvi vrsti z Jugoslavijo in Italijo. Sicer bomo pa o tem še prihodnjič kaj napisali, posebno ker je Eden ob tej priliki bil spet nekaj dni na Koroškem.

Ob priliki Edenovega obiska v Belgradu in na Koroškem so v Rimu nekoliko bolj kakor na vadično škilili čez mejo.

Za izdelovanje tkanin, ki se ne mečajo, uporabljajo tehniko, s katero prepajajo bombažna vlakna z določenimi vrstami tekčih smol; kot znajo imajo bombažna vlakna obliko votlih cevk z luknjičavimi stenami. Nato s pomočjo vročine spremenijo molekularni ustroj smol, ta proces imenujejo polimerizacijo.

Če se nato bombažno vlakno upogne, težijo smolnate molekule v vlaknu za tem, da se spet naravnajo in tako se preprečujejo gube v tkaninah.

Povečanje odpornosti pri uporabi so pa dosegli z delno acetalizacijo bombaža, kar napravi tako predelan tkanino za štirikrat bolj odporno, kot je navaden bombaž. Aminiziranje bombaža ga pa napravlja za bolj pri-

pravnega za barvanje z vsemi barvami, ki jih uporabljajo pri barvanju volne.

— Amer. elektrarne so vpobrile leta 1950 nad 90 milijonov ton premoga.

Za nov FORD

DOBRE, RABLJNE AVTE,
NOVE IN RABLJENE
TRUKE

se posvetujte najprej

JOHN YAKOS-em

z njim lahko govorite
slovensko

EUCLID FORD CO.

495 E. 185 St.

IV 1-8400

PAPIRAMO IN BARVAMO SOBE

Prvovrstno delo, zmerne cene. Poičkli, da vam damo prost proračun. Imamo parni kotel za odstranjanje papirja.

GEO. PANCHUR in SINOVI

16603 Waterloo Road
KE 1-2146

BARVE IN STENSKI PAPIR V NAJNOVEJŠIH VZORCIH

CERTIFIED TYPEWRITER SERVICE

1127 East 66th St.

Pisalni stroji in seštevalni stroji v najem in v popravo

Trakovi in carbon papir

J. MERHAR

Poklicite Henderson 1-9009

ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLICITE

A. J. Budnick & Co.

6631 St. Clair Ave.

PLUMBING and HEATING
Business Phone: UT 1-4492
Residence: PO 1-0641

ZA HITRO POSTREZBO POKLICITE UT 1-0926

plumberzaloga - orodje - klujezlnina - električna zaloga - bárve

ST. CLAIR HARDWARE

7114 St. Clair Ave., UT 1-0926

Laddie Pujzdar - Joe Vertocnik, lastnik

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO

6016 St. Clair Ave.

Tel. ENdicott 1-3113

Cistimo v vaše zavodljstvo

Tudi barvamo - likamo in popravljamo

ACME DRY CLEANING & DYEING CO.

672 E. 152 St. GL 1-5374

Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek

Se priporočamo

Three Corners Cafe

1144 EAST 71st ST.

Frank Baraga, lastnik

SLOVENSKA BRVNICA (BARBERSHOP)

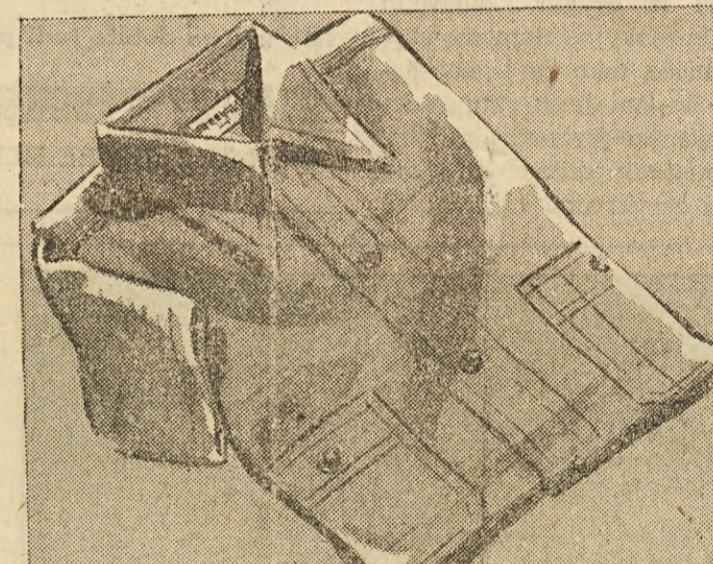
761 East 185th St.

GEO. KOVACIC in JOHN PETRIC lastnika - se priporočata

Odperto v petek, soboto in ponedeljek do 9. ure zvečer

KUPUJTE pri SEARS in VARČUJTE

Posebni prihranki! Modre bombažne Chambray

Hercules delovne srajce

- Regularno 1.59
- Mere 14 do 17

1.09

Ličen podložen ovratnik se lepo prilega obleki, široko in prostorno krojene za večjo udobnost. Glavni šivi so dvakrat šivani. Prihranite na tej razprodaji.

Carnegie, Lorain Ave., Painesville, Elyria

Mnogo prihranite pri teh znanih Pilgrim

Boljših moških nogavicah

- Normalno 45c
- Mere 10 do 13

3 za 99c

Searsovi odjemalci so napravili izvrsten kup pri teh slavnih nogavicah . . . in sedaj jih lahko dobite veliko cene. Mehek vpoljliv bombaž. Pastelne in temne barve. Vse mere 10 do 13.

Carnegie, Lorain Ave., Painesville, Elyria

- CARNEGIE PRI E. 86th
- LORAIN AVE. PRI W. 110th
- 95 N. PARK PL., PAINESVILLE
- 328 BROAD ST., ELYRIA

"Zadevoljstvo zajamčeno ali vrnemo denar" SEARS

PUJSKI NA COLLEGE — Melvin Blase iz St. Charles, Mo. je vzel s seboj nekaj mladih pujskov, ko se je podal študirat na University of Missouri. Blase je najel v bližini Columbia, kjer stoji univerza, farma, na kateri namerava gojiti 80 prečev posebne vrste. Z dohodkom, ki ga bo imel od tega, namerava kriti stroške svojega študija. Fant je iznadljiv in podjeten!

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Okrog nas se vrti in poteka življenje v razneterih oblikah. Tú tako, tam tako — mora tako biti menda, drugače bi bil svet preveč udarjen po enem kopitu, pravijo nekateri. Mogoče.

"Da ne boš gledal samo dol po Superior jezeru in pa gori v neskončno daljavo severne Minnesota, pojdi z menoj v nedeljo v Green Bay," me je povabil moj dobr priatelj pred kram.

"Pa kaj bova delala tam, ali bova šla samo na uro gledat? To lahko gledava tu v Duluthu, Kjer je ur toliko, da jih prodajo na vseh vogalih." — se pošalim napram priatelju.

Obiskala bova tam moje sorodnike, po potu mi boš pa pripovedoval kakje storičce, ki jih veš, ti Andrejček toliko, da ti jih nikoli ne zmanjka.

"Da bi te motil, da ne boš pri kolesu zaspal, — a? Koliko mi boš pa plačal za to? Saj veš, Amerika je dejela materializma, tu ni ničesar zastonj, vse dela samo za baks in jaz naj bi te zabaval na poti, ki praviš da meri okrog 260 milj?"

"Dobro boš plačan Andrejček, pojdi, dihal boš svež zrak, gledal boš lahko vse na okrog, lahko pel in vrskaj in ali ni že samo to dobro plačilo?"

"I seveda! Še preveliko plačilo! Se le šalim priatelj, šalim. Saj veš, drugače bi bilo pusto na svetu."

Načrt sva s priateljem izvedla. Vsedala sva se kmalu po polnoči v soboto večer in priatelj je ščipal svoj "Dodge," da je brzel, kakor kak "jet." Ko bi nuj videl kak Črnogorac bi kazal: "Videl sem voz, ki pridi, puši i brzi, kao sam vrag!" In povem vam, bilo je takšo. V Green Bay sva privozila v dobre šestih urah.

V Green Bay sva po zajutru pri njegovih sorodnikih šla kot kristjana k sv. maši, ker bila je nedelja. Po maši pa smo se dopoldne razgovarjali pri njegovih sorodnikih. V mene so tiščali, da naj jim povem kaj o starem kraju, itd. Dokaz, da naši ljudje, ne glede kakoli dolgo so že v tujini, še vedno ljubijo z vsem srcem svojo rodno grudo. Lepo je to.

Ko je bila 11 ura dopoldne, pa gospodar odpre radio, rekoč: "Dzad bo pa slovenski radio program v Milwaukee." — Res kmalu se oglasi slovenski oglaševalec Mr. Staut in začne v lepi slovenščini oznanjati točke programa. Napeto sem poslušal. Zelo lepo komade je igral s plošč. Slovenska pesem je lepa in če jo čuješ v tujini, je še dvakrat lepa. Vsa čast in priznanje Mr. Stautu, ki se trudi, da slovenska beseda ima svoje mesto tudi na zračnih valovih Amerike. Takoj za njim je pa sledil srbski program. Otvoril ga je tudi spretan govornik, ki je na to opisaval, kako se je boril general Mihajlovič, in kako se je proti njemu z vso hinavščino in z izdajanjem boril Tito, katerega danes nekateri po-

majhen in "švoh," sem si jaz Andrejček sam pri sebi mislil, kaj če tudi "čislani maršal" kaj takega ne misli in sam pri sebi pravi, kakor so rekli Vlahi ob onem dogodku: Bogme to je mama i pol!

Ampak šalo na stran. Smešno, pa nič kaj častno ni, za svobodnega Amerikanca ali Amerikano se hodi hlinit in klanjat h kakemu evropskemu komunistu tiranu, kakoršen je Tito. Kdor ni sam komunist ali komunistka in ima v sebi kaj ponosa, bi že radi načel kaj takega ne napravil. Ampak so ljudje na svetu, ki misljijo, da so načela kot pisane srajce in kiklje, in si jih oblačijo vsak dan drugo. Klanjati se tiranom, ki imajo okrvavljenе roke s slovensko krvjo, pa že ni nobena progresivnost! Oprostite, to je breznačajna nesramna ciganarija! Bog se usmili take načnosti!

Z izdajo, lažjo, prevaro, z mučenjem in umori nad deset tisoč slovenskih fantov v Kočevskem Rogu in drugod, ko so prišli na oblast komunisti, zdaj pa izmenjanje slovenskega kmeta do kosti, s političnimi jetniki, ki jih imajo po ječah pa grade razne zavode, katere zdaj posetnikom razkazujejo, pa hodit to gledat, pa zraven še čuditi se, kako dobro delajo komunisti doma in jim še čestitati in potem tu v Ameriki v ameriškem tisku Titu in njegovim komunistom slavo, peti, to je pa več, kar najbolj podla predprnost, ali pa budalost, ki nima para na svetu. Tako nesramen mora biti le kak komunist, ali pa kako zelo zabilo "koristno budalo," kakor to take ljudi imenuje Ti to sam.

Tito je po prepričanju prav tak komunist, kakor je Stalin. To, da sta se sprla, je le njuna osebna zadeva. In če zasluži kak poohvala Tito, jo zasluži po-

tem tudi Stalin. Ker idejne razlike in razlike v načinih vladanja med njima ni nobene. Stalin je gradil in gradi s sužnji razne tovarne, rudokope, itd. Isto dela tudi Tito. Kdo je zgradil n. pr. Litostroj v Sloveniji? Morda kaki unijski delavci? Kaj še! Politični jetniki so moralni tudi delati. Kako bi naši naprednjaki vpili, če bi v Ameriki tako ravnali. K Titu, ki pa s sužnji dela in gradi, kar dela, pa hodijo občudovati in mu s tem še pogum dajejo: bravo, brav, delal, le tako naprej! Da si on to dela z njihovimi brati

in sestrami. Kaka logika prevladuje v glavah naših naprednjakov To je zagonetka za bobove!

Pa, ko jim take reči razložite, niso toliko sposobni, dostopni in logični, da bi šli pri tem malo sami vase, pa bi sami sebe vprašali: ali imamo jaz res prav, kaj pa če sem res v zmoti? Glej, svoboden in demokratičen Amerikanec res ne more zagovarjati kake diktature. Morda sem pa le v zmoti? Ko bi ti ljudje šli toliko sami vase in se malo izprashaši, saj bi morda prišli do pravega zaključka. Ampak te-

ga ne store. Naprej trdijo svojo, ko tista, ko je še potem, ko se je utopila kazala prste iz vode, da je postrženo in ne pokoren — saj vam je znana tista dogodbica o trmasti ženi. Da prav taki so naši naprednjaki. In taka zadranja naj bodo na prednost? Kakšna?

Naj bo dovolj za danes. Vsem dobromislečim ljudem lep pozdrav! Našim naprednjakom pa prav resno in iz srca želim več pameti in prave razsodnosti!

Rdeče kolektivne kmetije

"New York Times" objavlja dopis bivšega litovskega kmetijškega ministra, Juozasa Audenasa, ki v svojem članku poudarja, da so tako imenovane "zadružne kmetije," ki jih je ustavil komunistični režim "navadna taborska skupnega s produktivnimi rišča za prisilno kmetijsko delo" zadrugami.

"Komunistični sistem ne pozna svobodnih zadrg, zlasti tudi ne v poljedelstvu."

Audenas popisuje, kako je Kremelj zaplenil zemljo neodvisnih litovskih kmetov in jih prisilil k vstopu v kolhoze z ogromnimi davki in prisilnimi deportacijami kmečkih rodbin.

"Pred letom 1948 so komunisti delali propagando za kolhoze in nalagali kmetom ogromne davke in oddaje kmetijskih pridelkov od zasebne zemlje, ki so jo obdržali," izjavlja Audenas.

"Spomladi 1948 pa je sovjetska vlada s terorjem deportirala strašno število kmetov z njihovimi rodbinami v Sibirijo. To je bil največji in najstrašnejši prisilni prebivalstvo."

Audenes zaključuje: Sistem komunističnih zadrg nima nicesarskog s produktnimi

Najvarnejša pot! — Najugodnejše cene!

COSULICH

Pošiljamo samo pakete, ki so carine prosti

Nekaj Standard paketov, ki so popolnoma prosti carine:

PAKET ST. 28	\$8.90	PAKET ST. 96	\$13.50
5 lbs. kave	10 lbs. sladkorja		
5 lbs. riža	10 lbs. riža		
5 lbs. masti	10 lbs. testenin		
5 lbs. sladkorja	5 lbs. kave		
	5 lbs. bakalarja		
PAKET ST. 15	\$12.90	PAKET ST. 97	\$9.25
20 lbs. bele moke	6 lbs. kave		
5 lbs. sladkorja	5 lbs. sladkorja		
5 lbs. masti	4 lbs. riža		
5 lbs. kave	2 lbs. masti		
5 lbs. mila	2 lbs. testenin		
PAKET ST. 91	\$13.75	PAKET ST. 95	\$34.00
22 lbs. sladkorja	33 lbs. masti		
11 lbs. riža	33 lbs. testenin		
6 lbs. kave	22 lbs. sladkorja		
1 lb. čaja	11 lbs. riža		
1/4 lb. popra v zrnu	6 lbs. kave		
PAKET ST. 92	\$14.50	PAKET ST. 80	\$9.20
10 lbs. sladkorja	6 lbs. kave		
10 lbs. testenin	1 lb. čaja		
10 lbs. riža	1 lb. čokolade		
6 lbs. kave	1 lb. kakava		
2 kg kakava	1 lb. mila "Palmolive"		
1 lb. čokolade	1/4 lb. mila "Palmolive"		
1 lb. čaja	4 zav. "Noodle soup"		
PAKET ST. 94	\$15.50	PAKET ST. 85	\$6.50
30 lbs. testenin	6 lbs. kave		
20 lbs. sladkorja	4 lbs. riža		
10 lbs. riža			
10 lbs. mila			
100 lbs. Najboljše moke	RIMIPON: 500 tablet	\$13.50	
37 lbs. Svinjske masti	1000 tablet	\$23.00	
	STREPTOMICIN po gramu	\$.70	

Za vsak paket ali vrečo je treba plačati 200 din poštnine, ki pa jo lahko plačamo mi proti odškodnini \$0.67.

Vse blago odpošiljamo neposredno iz našega skladišča v Trstu in pride v roke prejemnika v roku 15 do 20 dni. Vse cene so mišljene franko prejemnik, s plačano prevozno in zavarovanjem do zadnje pošte oziroma postaje. Jamčimo kot doslej za vsako delono ali popolno izgubo Pakiranje in blago sta pravornata.

Za vse Vaše potrebe in obvestila glede pošiljanja vseh ostalih stvari, kot platna, tkanin, cevijev, vseh gospodinjskih in osebnih potrebščin, Samo poskusui naj: Zahtevajte naše popolne cenike! ENAKA CENA V USA ALI KANADSKIH DOLARJAH!

BRANCO COSULICH

1461 Metcalfe St. Montreal, Que., Canada Phone: LAnchester 6405

Na vsa pisma odgovarjamo takoj! — Zahtevajte naše popolne cenike!

ENAKA CENA V USA ALI KANADSKIH DOLARJAH!

Ali imate zavarovalinske probleme?

ALI STE PRAVILNO ZAVAROVANI?

Naredite sestanez z nami danes, da se pogovorimo o vaših problemih, radi ognja, nevihte, avtomobila, tativne, ali druge osebne lastnine.

Za posebno postrežbo pridite k nam ali poklicite

Rudolph Knific
820 E. 185th St.
IV 1-7540 KE 1-0288

Ustanovljeno 1908

Zavarovalino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

VAŠ DOLAR gre dlje

Z MONCRIEF
grelnim ali zračevalnim sistemom

PLIN
OLJE
PREMOG

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

Kupite ročni zabolj 6 steklenic Coke — boste pripravljeni postreči vaši družini, gostoljubnosti prijateljem.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

"Coke" is a registered trade-mark.

© 1952, THE COCA-COLA COMPANY

CLEVELANDSKA ŽIVILSKA RAZSTAVA
9. do 16. oktobra Public Hall

Member Federal Deposit Insurance Corporation

3 OFFICES
6131 St. Clair
15619 Waterloo
3496 E. 93d St.
Broadway 6668

NORTH AMERICAN BANK

HENRIK SIEKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

"Gospod, kaj si vendar storil?" mu je rekel, "kaj si storil? Svoje in naše življenje si postavil v smrtno nevarnost."

"Jasno velenožni vojvoda, mea culpa!" je odvrnil vitez, "toda mene je pograbil delirium in rajši bi bil stokrat poginil nego pa gledal take reči."

"Hmielnicki je spoznal preiziranje. Komaj sem efferatam bestiam pomiril in tvoj postopek opravičil. Toda on bo danes pri meni in te gotovo povračil. Tedaj mu povej, da si imel od mene povelje, da odpelješ vojake."

"Danes prevzame povelje Brišovski, ker je bolj zdrav."

"Tem bolje; ti imas pretrdtilnik za današnje čase. Težavno je kaj drugega storiti v tem postopanju, toda tebi se pozna, da si mlad in da ne moreš prenesti nobene boli v prsih."

"Bolestim sem se privadi, jasno velenožni vojvoda, samo skrumbe ne merom prenesti."

Kisiel je tiko zastopal kakor bolnik, katerega je kdo dregnil v bolečino, potem pa se je nasmehnil s tožno resignacijo in reklo:

"Vsakdanji kruh so zame take besede, katere sem davno oblikoval z gremkimi solzami, ko sem jih še imel, a sedaj so mi tudi solze že poše."

Usmiljenje je vstalo v srcu Skrzetuskega, ko je pogledal tega starca z mučeniskim obražom, ki je poslednje dni svoje življenje živel v dvojnem trpljenju, duševnem in telesnem.

"Jasno velenožni vojvoda!" je rekel, "Bog mi je priča, da sem mislil o teh strašnih časih, v katerih se morajo senatorji in kronski dostojanstveniki klanjati pred razbojništvo, za katere bi bil edino kolec dostojo platio za njihove zločine."

"Bog naj te blagoslov, ker si mlad, pošten in vem, da nisi imel zlega namena. Toda to, kar govoristi, govoriti tvoj knez, za njim vojska, šlahta, sejmi, pol Poljske — in celo to breme prezira in sovraštvu pada na mene."

"Vsak služi domovini, kakor razume. Bog naj sodi namen, kar se tiče kneza Jeremije, ta služi domovini z zdavljem in jemtem."

"In slava ga obkroža in v nej hodi na solnce," je odgovoril vojvoda. "Kaj pa srečava mene? O! Dobro praviš: Bog naj sodi namene ter naj da vsaj mire grob tem, kateri v življenju trpe črez mero."

Skrzetuski je molčal, Kisiel pa je dvignil v tih molitvi kvi-

šku oči, črez hip pa je začel takole govoriti:

"Jaz sem Rusin, kri iz krvi in kosti. Mogile knezov Švitaolidev leže v tej zmeli, ki sem jo ljubil, njo in to božje ljudstvo, ki leži v njenih prsih. Videl sem krivice od obeh strani, videl sem divjo svojeložje Zaporžja, toda tudi neznosen napuh onih, ki so hoteli tbojevitvo ljudstvo pokmetiti — kaj sem hotel storiti jaz, Rusin, a obenem veren sin in senator te Poljske? Zato sem se pridružil tem, ki so govorili: Pax vobiscum! Saj tako mi je narekovala kri, srce, saj med njimi je bil rajni kralj, naš oče, in kancler in primas in mnogo drugih, ker sem vedel, da je poguba, spreti se na obe strani.

Vse svoje življenje, do zadnjega diha, sem hotel delovati za pomirjenje — in ko se je prelila kri, sem si mislil, da bom angel sprave. In šel sem, deloval sem in šel delujem, dasi v bolesti, v muki in sramoti in v obupu, od vsega najstrašnejšem, moj mili Bog. Sedaj pa pa ne vem, ali je vaš knez prisel z mečem prezgodaj, ali pa jaz z oljkovo vejico prekesno, toda to vidim, da se moje delotrga, da že nedostaje sil, da zastonj tolčem s sivo glavo ob zid in da, z eno nogo že v grobu, vidim pred seboj le temo in pogin, o veliki Bog — splošen pogin!"

"Bog pošte neštevet!"

"O, naj pošte tak plamen pred mojo smrto, da ne bi umrl v obupu — in zahvalim gaše za vse bolesti, za ta križ, katerega nosim vse življenje zato, da črn zahteva mojo glavo in da me na sejnih nazivajo izdajico, za ugrabilo mi ime, za sramoto, v kateri živim, za vso to gremko nagrado, katero sem dobil od obeh strani!"

Po teh besedah je vojvoda iztegnil svoje suhe roke proti nebnu — in dve veliki solzi, morda v življenju zares zadnji, sta se utrnili iz oči.

Skrzetuski ni mogel več dalej strpeti. Vrgel se je pred vojvodo na kolena, zagrabil njegovo roko in rekel z glasom, ki je kazal veliko razburjenost:

"Jaz sem vojak in grem drugo pot, toda zaslugi in bolesti dajem čast."

In ta šlahčič in vitez izpod praprora Višniovieckega je prisilen na ustna roko onega Rusina, katerega je pred nekako meseci z drugimi vred imenoval izdajico.

In Kisiel mu je položil obe roki na glavo.

"Sin moj," je dejal tisto, "naj te Bog potolaži, vodi in blago-

sovi, kakov te blagoslavljam jaz."

Blodno kolo pogajanj se je začelo še isti dan. Hmielnicki je prišel precej pozno k vojvodu na obed in v najslabši volji. Tako je izjavil, da je to, kar je včeraj govoril, da se oranje začasno položi, da se snide komisija v binkoštih in da se izpuste ujetniki, govoril v pijanosti, sedaj pa vidi, da so ga hoteli prevarati. Kisiel ga je iznova tolzil, miril, mu tolmačil, ga prepričeval, toda po besedah Ivovskega komornika je bilo vse "curdo tyranno fabula dicta." Hetman se je tudi tako sirovo obnašal, da se je komisarjem zahotel včerajšnjega Hmielnickega. Gospoda Pozovskega je udaril samo zato z bulavo, ker se mu je takoj pokazal navzlic temu, da je bil govor Pozovski zelo bolan in tak blizu smrti.

Ni pomagala ni prijaznost ni postrežljivost, ni prepričevalni razlogi vojvodovi. Šele ko se je nekoliko opil z žganjem in izbornim huščanskim medom, "Ti si tudi včeraj odšel Brez tebe se mi ni nič ljubilo."

"Imel je tak ukaz," je segel Kisiel vmes.

"Ne govorji mi, vojvoda, več. Jaz ga poznam — in vem, da ni hotel gledati, kako ste mi vi iz-

stvari popolnoma nesposoben in ni pustil niti jih omeniti, govor: "Imamo pijače, torej pijmo — jutri se bo razprava nadaljevala; če ne, pa pojdem!" Ob tretji uri ponori si je vtepel v glavo, da gre v vojvodovo spalnico, čemu se je vojvoda z raznim izgovori protivil. Zapri je bil namreč nalašč tja Skrzetuskega, ker se je zelo bal, da bi se ta neupogljivi vojak, če bi se srečal s Hmielnickim, ne sporekel, kar bi moglo postati za poročnika pogubno. Vendar Hmielnicki je obstal pri svojem in šel, za njim pa je vstopil Kisiel. Toda kako se je začudil vojvoda, ko je hetman, uzrši viteza, mu pokimal z glavo in v zliknili:

"Skrzetuski! Čemu ne piješ z nami?"

In podal mu je prijazno roko. "Ker sem bolan," je odgovoril poročnik, priklonivši se. "Te si tudi včeraj odšel Brez tebe se mi ni nič ljubilo."

"Imel je tak ukaz," je segel Kisiel vmes.

"Vidiš, kako se čudi," je rekel hetman, kakor bi govoril komu četrtemu, "spominjam te, kar so mi pripovedovali v

čehrinu, ko sem prišel tja s vrgel na cesto."

Tu se je začel krohotati, da se je odmve razlegal po stranski sobi in segel celo v obednico.

"Gospod vojvoda, daj pristnosti medu, moram napiti na zdravje tega viteza, mojega prijatelja."

Kisiel je odpril vrata in zaklical slugo, kateri je takoj prinesel tri čaše huščanskega medu.

Hmielnicki je trčil z vojvodo do in s Skrzetuskim, izpel — da se mu je zakadilo iz las, nasmehnil se mu je obraz in dobra volja stopila v njegovo srce. Obrnviš se k poročniku, je zaklical:

"Prosi me, cesar hočeš." Rdečica je stopila Skrzetusku na bledo lice; nastal je trenutek molčanja.

(Dale prihodnjič)

YOU DOUBLE PROFIT BY OUR LOSS AT THIS BARGAIN

Fire Sale and

Remodeling Sale

*From Wall to Wall — Everything Must Be Sold

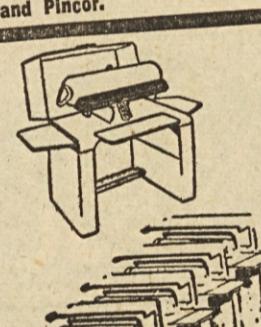
SAVE UP TO 90%

FIRST COME!
FIRST SERVED!

OPEN 9 A. M. TO 9 P. M.

Never Before Have Such Tremendous Values at Such Unbelievably Low Prices Been Offered. Our Loss Is Your Gain. Come Early—Buy and Save! No Phone or C.O.D. Orders.

ALL MERCHANDISE FINEST NATIONALLY ADVERTISED BRANDS
Frigidaire, G. E., Philco, ABC, Blackstone, Hamilton, Conion, Ironrite, Dumont, Zenith, Sunbeam, New Home and Westinghouse Appliances; Easy Washers; Jamestown, Baumritter Furniture; Lane Chests; Youngstown Kitchens; Simmons and Sealy Bedding and Furniture, Johnson, Pennsylvania and Pincor.

IRONERS
Cabinet Type
with Thermostat
\$55
and up
Compare at
\$100.00

**ELECTRIC
SEWING
MACHINES**
Hundreds to Choose
from, Portable, Con-
sole, Desk Models,
Westinghouse, New
Home, Sewmatic, Do-
mestic.

SAVE UP TO 70%
\$19.00
UP

**End and Cocktail
TABLES**
Up to \$50 Values
\$10

**All Metal
IRONING BOARDS**
\$9.95 Value
\$4.75

**Stromberg-
Carlson
TELEVISION**
Reg. \$349
\$100

**Automatic
WASHER**
Reg. \$300
\$130

**Wringer Type
WASHER**
Value up
to \$159
\$105
Other Wringer Washers, \$59 up

VACUUM CLEANERS
Complete with
Attachments.
Reg. \$17.95
\$49.95
Tank Cleaners \$19.95 up

**ELECTRIC &
GARBAGE DISPOSALS**
ONLY \$64.95 UP

ROCKING CHAIRS
Assorted Colors,
Leather Type Plastic
Covering
\$79
Value
\$39.95

**CLOCK
RADIOS**
Compare at \$36
\$22.95

**TABLE
RADIOS**
Save up to 50%
Only
\$11.95
up

**DOUBLE DOOR
REFRIGERATOR**
In Original Crates
Save up to 50%
Only
\$249
up

ELECTRIC RANGES
Frigidaire, G.E., Nasco
Chef, Gibson
\$75
up

ELECTRIC HEATERS
Save up to 75%
50,000 BTU Heaters
Reg. \$89
\$39

Electric Mixers
Hamilton Beach & GE
\$39 to \$42
Values
\$29.95

Thousands of
other sensational
values too numerous
to mention

**LIVING ROOMS,
BEDROOMS and
LAMPS**
Save up to 50% and
More

**Budget Terms
May Be
Arranged**

**NORTHEAST APPLIANCE &
FURNITURE CO.**

22530 LAKE SHORE BLVD.

Open Daily Incl. Wed. 9 a. m. to 9 p. m. Free Parking

1884

1952

Naznanilo in Zahvala

Globoko potri in žalostni naznanjam vsem so-rodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul naš ljubljeni soprog in dobrí oče ter brat

Jakob Branisel

ki je previden z tolažili sv. vere zaspal v Gospodu 30. avgusta 1952.

Naš ljubljeni pokojnik je bil rojen dne 20. julija 1884 in Dolenji vasi pri Cerknici ter prišel v Ameriko leta 1913 in je ves čas živel v Clevelandu, Ohio.

Pogreb se je vršil 3. septembra iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajsek in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogreben sv. mašo zadušnico je daroval Rev. Francis M. Baraga. Po pogreben sv. maši pa je bilo truplo preveljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemeljskemu počitku.

Predvsem se zahvalimo Rev. Francis M. Baragi, ki je pokojnega previdel z sv. zakramenti, zanj opravil pogreben sv. mašo zadušnico in potem za lep govor in pa spremstvo na pokopališče. Za vse to naš iskreni Bog plačaj.

Naša najlepša zahvala vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ob krsti pokojnega. Prav prisrčna hvala tudi vsem, ki so darovali za sv. mašo, ki se bodo opravile za mir in pokoj njegove duše. Zahvala za izraze sožalja bodisi ustmeno ali pismeno.

Dalje zahvala vsem, ki so prišli pokojnika kropiti, ko je počival na mrtvaškem odru, dalje vsem onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti sv. mašo ter spremili pokojnika na njegovi zadnji poti vse do njegovega groba.

Zahvala Rev. Victor N. Tomcu in društvu Najsvetjega Imena, ki so prišli moliti sv. rožni venec. Dalje zahvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile, da so se tako mnogi mogli udeležiti pogreba.

Naša zahvala društvom France Prešeren št. 17 SDZ, Naprej št. 5 SNPJ, in samostojnemu podpornemu društvu Dosluženci, za vence in pa vso pomoč in pa ker so se prišli posloviti od pokojnika, posebej zahvala John Krebelnu za lep govor ob odprttem grobu. Zahvala pogrebcom, ki so nosili krsto pokojnega.

Dalje se iskreno zahvalimo Mrs. Mlač in Mrs. F. Šustarič, ki so pri sosedih nabirale za vence.

Naša zahvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajsek in Sinovi za takovno vodstvo pogreba ter vso poslugo, ki so nam jo dali. Končno zahvala vsem, ki so nam kaj doberga storili ob tej žalostni urki. Vsem naš iskreni Bog plačaj.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

HEALTHY CHANGE

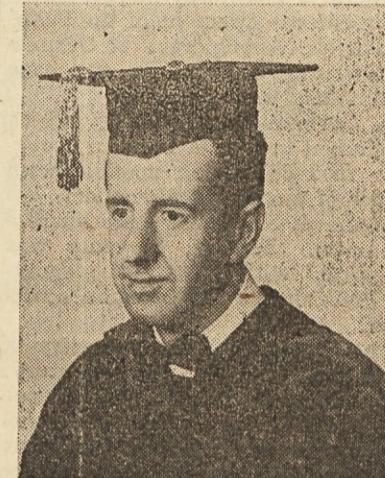
Two or three years ago, it will be recalled, Federal compulsory insurance was a red hot issue. The whole weight of Administration pressure was thrown behind it, regiments of propagandists in interested government bureaus were grinding out reams of ecomiums in its behalf, and there seemed to be a fair chance that Congress would pass the proposed bill or some modified version thereof.

Today this cure-all scheme isn't exactly dead, but it is certainly moribund. Administration spokesmen have pretty well run out of wind so far as it is concerned. The Republican Party has adopted a campaign plank strongly condemning it and the Democratic Party's plank ignores it. Neither of the two Presidential candidates has shown any taste for it at all. And Congress has given it the complete deep-freeze treatment.

What is the cause of so drastic a change in a relatively short time? The answer is that the American people are showing a hearty distaste for socialism in any and all forms, and the officeholders, whose ears are always glued to the ground, know it. The American people want better medical service—but they are convinced that the way to get it is thru steady, orderly progress under free medicine and the voluntary insurance plans, not thru turning the problem over to power-hungry bureaucrats, along with more billions of our tax money to pay the bill. They have seen the acid fruits socialized medicine has produced in Europe, and they want no part of them here.

That's one of the healthiest developments we've seen in a very long time.

New Doctor

Dr. John Adamic

Above is Dr. John S. Adamic, formerly of 1085 E. 66th St., Cleveland, Ohio, who graduated in April 1952 from Los Angeles College of Chiropractic in Glendale, California and received the title of "Doctor of Chiropractic." The normal term for these studies is 4 years but Dr. Adamic completed the prescribed course in 3 years with honors. He was also president of his graduating class.

Dr. Adamic is the oldest son of the well known John Adamic, Sr., of 1085 E. 66th St. His mother Julia died some 8 years ago. He has one brother and four sisters, all married and living in Cleveland. One of his sisters, Jennie, is the wife of Louis Oblak, well known proprietor of the Oblak Furniture Co., 6612 St. Clair Ave. Dr. Adamic attended St. Vitus Grade School, East Tech and John Hay High Schools. He is a Veteran of World War II and served Uncle Sam almost 4 years.

In 1949 he enrolled at the Los Angeles College of Chiropractic and successfully completed his studies this spring. Dr. Adamic intends to continue his practice in Los Angeles. He is expected shortly for an extended visit with his father, brother and sisters. We American Slovenes can be proud that another Cleveland Slovene has attained the title of Doctor. Heartiest congratulations are extended to Dr. John S. Adamic and much success to you in your new career!

Community Welfare Club Meeting

The first regular meeting, after summer adjournment of the Community Welfare Club, will be held at 6108 St. Clair Ave., Tuesday, October 7th. Mrs. Pauline Stampfle will be hostess for the evening.

TV Antennae Tell Family Data To Survey Team

Pasadena, Cal.—Two young men working in the Pasadena City Planning Department discovered it is no longer necessary to knock on doors to see how many families live in a certain neighborhood.

In their hurry-up survey they've found counting television antennas, mail boxes are as accurate as a door-to-door campaign.

Women's Cosmopolitan Dem League Holds Card Party

Mrs. Jane Lausche will be the official judge of Nationality Passes at the Bake Sale traditional to the Nationality Groups in Cleveland. This will be among the main attractions at the Card Party sponsored by the Women's Cosmopolitan Democratic League to be held on Friday, Oct. 3, 1952, at 8 p.m., in the Red Room at Hotel Cleveland. Mrs. Paul Lehmann, general chairman, announced that Mrs. John Babka will serve as chairman of the Bake Sale.

Another attraction will be the display of gold, silver, red and black plastic lapel donkeys to be featured by the Young Democrats under the leadership of Misses Gloria Karpinski and assisted by Emile Juh, Maureen Cusick, Colette Lally and Joan Richards.

Assisting the general chairman are Mrs. Geo. Tenes, co-chairman, Mrs. Edward Kovacic, Mrs. Frances Imms, Mrs. Josephine Olsen, Mrs. Angelina Karlinger, Mrs. Helen Novak, Mrs. Helen Brady, Miss Helen Malinowski, Miss Maryanne Azarello, Mrs. Oliver Wolf, Mrs. Chas. Vanik, Mrs. Joseph Wilken, Mrs. Irene Lawler, Mrs. Otto Bartunek and Mrs. B. J. Klementowicz.

Mrs. Frances Perko is serving as ticket chairman. Chairman of the hostess committee is Mrs. Frank Gapinski and Mrs. William Lausche is the co-chairman. Assisting them are Mrs. Geo. Mark, Mrs. Viola Zolnowski, Mrs. Frances Steigerwald, Mrs. Ernest Santora, Mrs. Charles Lausche and Mrs. John Karpinski.

Besides Mrs. Lausche's presence, Gov. Frank J. Lausche, Michael V. Di Salle, candidate for U. S. Senator, Mr. Eugene Hanhart, State Democratic Chairman, Mr. John Babka, pres. of the Young Democrats of Ohio, state candidates, county officials and all democratic candidates will attend. Miss Martha Hosfelt, pres. of the Ohio Democratic Federation of Women's Clubs, will represent the state organization.

In addition, as a special treat to the kiddies, Harold S. Gelenzer, executive secretary of the Cleveland Retail Grocer's Association, has arranged to have Captain Video, the hero of the TV screen here for a special appearance. On Sat., Oct. 11, and Sun., Oct. 12, Capt. Video and his Video Ranger will be on hand to meet all the children.

Rosemary Clooney's show will go on every day. She will be introduced by the popular WERE disc jockey, Bill Randle.

To make your plans now to attend the biggest, the best Food Show ever. It begins in Cleveland at the Public Hall on Oct. 9th. It runs thru Oct. 16, and this year, for the first time the show will be open on Sunday. Hours are 1 p.m. to 11 p.m.

Cleveland Food and Home Show

Rosemary Clooney who's currently singing "Half As Much" on all the discs jockey shows will have to change her tune.

For when Rosemary arrives at the Cleveland Food and Home Show she'll find everything "Twice As Big."

This year the Food and Home Show at Cleveland Public Hall is going to be the biggest ever. There will be a whole floor filled with marvelous, tempting foods and a lower level covered with the latest in appliances for the home.

And the entertainment at this year's show! First, there is rollicking Rosemary who spun her way to fame with a recording of "Come-on-a-my-house." Twice a day Rosemary will do a show right from the stage of the Food Show.

No extra admission to see Rosemary. Anyone who buys a general admission ticket is entitled to watch the show.

In addition, as a special treat to the kiddies, Harold S. Gelenzer, executive secretary of the Cleveland Retail Grocer's Association, has arranged to have Captain Video, the hero of the TV screen here for a special appearance. On Sat., Oct. 11, and Sun., Oct. 12, Capt. Video and his Video Ranger will be on hand to meet all the children.

Rosemary Clooney's show will go on every day. She will be introduced by the popular WERE disc jockey, Bill Randle.

To make your plans now to attend the biggest, the best Food Show ever. It begins in Cleveland at the Public Hall on Oct. 9th. It runs thru Oct. 16, and this year, for the first time the show will be open on Sunday. Hours are 1 p.m. to 11 p.m.

Opera "La Traviata" to Be Presented Sunday, November 2

ric soprano and Edward Kenik, tenor. Their names have become synonymous with their operatic roles of Violetta and Alfredo. They are supported by Mrs. June Price, Frank Bradach, Miss Emily Mahne, Wencel Frank, Anton Smith, Anthony Mramor and Chas. Yanchar.

Under the brilliant leadership of Director Anton Schubel, members of the Cleveland Orchestra will accompany forty Slovenian singers at the Slovenian National Home Auditorium on Sun., Nov. 2, 1952 at 3:30 p.m.

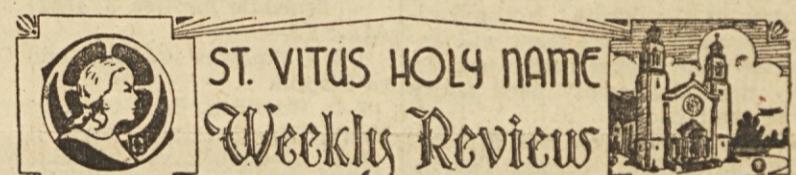
Translated into the Slovenian language, this opera based on Alexander Dumas' novel "The Camille" has twice in the past scored a tremendous success with the Slovenes in Cleveland.

Cast in the leading roles are Mrs. Josephine Misic, a talented ly-

ric soprano and Edward Kenik, tenor. Their names have become synonymous with their operatic roles of Violetta and Alfredo. They are supported by Mrs. June Price, Frank Bradach, Miss Emily Mahne, Wencel Frank, Anton Smith, Anthony Mramor and Chas. Yanchar.

Here is your opportunity to hear and understand grand opera at its finest. Arrangement and reservations for all out-of-town guests will be honored by contacting director Anton Schubel, 6411 St. Clair Ave., Cleveland 3, O. Tel. EX 1-8638. Price of tickets is \$1.00, \$1.50, \$2.00 and \$3.00. All seats reserved.

JOSEPHINE MISIC,
Chairman

St. Vitus Dad's Club Bulletin

Over five hundred people attended the victory banquet honoring the three championship parish teams in baseball, football, and basketball. It is gratifying to know that the parishioners realize the importance of the continued Youth Program. Their cooperation is greatly appreciated.

The Hall was appropriately decorated in the school color of blue and gold. The flowers which so beautifully decorated the tables were donated by the three Slapnik florists — Charles and Olga, James and Louis. Many thanks for your generosity.

At the speakers' program following the banquet, of which Mr. Don Finley was acting toastmaster, our pastor Rev. Louis Baznik and his two assistants, Rev. F. Baraga and Rev. V. Tome congratulated the teams and wished them continued victories.

Father Baznik, commanded Father Tome for his splendid work and interest in the youth and also the Dads' Club members for their efforts and zeal in the Youth Program. Councilman Edward Kovacic also expressed his sentiment on the importance of the Youth Program under the proper guidance. Rev. Father Thomas C. Corrigan's words were well received and inspiring to the Dads, therefore assuring their continued zeal in the youth by sponsoring sports activities under proper supervision.

We wish to take this opportunity to thank all the wonderful people who in any way helped make this banquet such a huge success. Mrs. Otonicar and her assistants for their time and efforts in preparing such a fine dinner, the Mothers' Club members for their kind assistance in the preliminary work and help at the banquet, the Young Ladies Sodality who so ably served and also to Father Tome, our moderator, who so wonderfully cooperated in every way. To all these wonderful people a sincere "Thank You". It was a job well done!

Sodality News

October 5th—

Sodalits will receive Holy Communion at the 9 o'clock Mass, instead of the 7 o'clock Mass.

The BAKE SALE will take place after the 9 o'clock Mass, and Sodalists are asked to bring their baked goods to the school before going to church.

October 7th—

Formal installation of new offi-

cers will take place in the chapel of the Sisters of St. Joseph of St. Mark, at about 6:45. We will meet at the school at 6 o'clock on Tuesdays.

October 12th—

All reservations for the annual Holy Communion of the Sodality Federation must be in by the end of this week, Friday, Oct. 3rd. The Communion-Breakfast will be held at St. Mary's Greek Catholic Church on W. 35th St., off State Rd. The Mass will start at 10:00 o'clock, and we will receive Holy Communion under the forms of both bread and wine. All Sodalists are urged to attend. We will leave from the school at 9 a.m.

JUNIOR SODALITY

At the last meeting conducted by our old officers — many things were discussed. Just to keep you up to date — here is a calendar of coming events and feasts to observe —

Please clip and save!

Oct. 2 — Holy Garden of Angels

Oct. 3 — St. Therese of the Little Flower

Oct. 4 — St. Francis of Assisi

Also: First Saturday — In honor of our Lady of Fatima.

Oct. 5 — Communion Sunday — 9 Mass —

BAKE SALE after Mass.

Oct. 7 — Feast of the Most Holy Rosary

Oct. 12 — Federation Communion at St. Mary's — W. 35 St. — 10:00 a.m.

Oct. 14 — Installation of Officer

Oct. 25-26 — Week-end at Camp Cheerful

Girls — Don't forget to get your lip 'ole recipes out and bake us something good and tasty for our BAKE SALE. Bring it down before the 9 Mass.

For information of the rest of the calendar, look to this column for further information!

Attention Sodalists: — There is a cry for tax stamps and old rosaries — So please bring them down to the next meeting. Also there is a need for pamphlets. For the right idea on what movie to see, please check with the diocesan newspaper — (Catholic Universe Bulletin.) Till next week!

CONNIE T.

Your Roving Reporter

St. Vitus Men's Bowling League

September 25, 1952

The schedule is finally caught up and now with the new backers almost all lined up, the league can continue to roll without interrup-

(Continued on Page 8)

ANIMAL "U.N." — Simulating a modern version of life on Noah's Ark, various animals and birds live together peacefully and frequently eat out of the same dish in the "home zoo" of Mr. and Mrs. Eugene S. Brunk of Jacksonville, Fla. The Brunks' 12-year-old daughter, Vivian, enjoys watching Smuglie, the bulldog in the center of the picture, mothering many of the kittens and squirrels. Other members of the "family" include a miniature Pekingese (behind Smuglie); a parrot (right); lovebirds; seven kittens; four baby squirrels; a rabbit; and many tropical fish. And all live in harmony.

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

FROM WELLINGTON TO CLEVELAND — I rode the Eisenhower train from Wellington to Cleveland! I listened with pride as my colleague, the Honorable Alvin Weichel, Congressman from the 13th Ohio District, introduced from the back platform "Dwight D. Eisenhower, the next President of the United States" to the tensely interested crowd in the little station.

I heard only parts of what the General said as I had to get aboard thanks to the strong arm of my good friend the Republican Whip, Congressman Les Arends, of Illinois, who pulled me up the over-high distance from the ground, and with Senator Karl Mundt gave me a warm welcome. Just inside were Florence Morris, Vice Chairman of the Ohio State Central Committee, and Kay Rose, Ohio's Chairman of Women for Eisenhower, who greeted me with "Oh, they will be so glad to see you — they have been asking for you."

In a very short while I was back in the Eisenhower car talking with Mrs. Eisenhower, as only two women keenly interested in the same subject can talk. From the rear of the car came Bob Taft, smiling, relaxed, his most affable self. Offered a coke, he compromised on some seedless grapes, as we three discussed the Ohio trip. After Bob left, Mrs. Howard from Massachusetts, brought our two State Central Committee Women Mrs. Helen West and Mrs. Gertrude Horning in for a little visit. They were followed by some of the General's group, whom I had known both in Washington and abroad, fine Americans all, men seasoned by experience and by life.

I must tell you what happened to

ST. VITUS

(Continued from Page 7) tion. This week announcement was made of a new backer for the Golden Gophers. The backers are Mr. and Mrs. Jake Macerol owners of the White House Tavern. Beanie Orehek's team will announce their backer next week. So only the "Unknowns" need notify us of their backer.

The Brodnick Bros. took 3 points from the White House Tavern. The Cimperman Mkt. took 3 points from the Clover Dairy. Chas. and Olga Slapnik Florists retained top honors by white washing the Catholic War Vets. Norwood Appliance took 3 points from Mezic Insurance. The Unknowns climbed to second place because of a whitewash victory of a postponed match with the Al Orehek team and also a 3 point victory over the Norwood Men's Shop. The Carletons dropped the Al Orehek team to last place with a clean sweep victory.

Best team game of the evening was rolled by Cimperman Mkt., while best series 2658 was topped by C. and O. Slapnik Florists. Hotest bowler of the night was Hank Szymanski who had a sizzling 244 game and 587 series. Leagues roll on Thursday nights at 7:20 at Grindina Recreation. Come and watch us!

Brodnick Bros. 764 831 869 2464
White House 808 790 790 2392

Clover Dairy 855 775 785 2415
Cimperman Mkt. 851 823 927 2601

Catholic War Vets 750 750 807 2307
C.-O. Slapnik 895 848 915 2658

Nor. Appliance 755 785 862 2402
Mezic Insurance 847 772 748 2359

Unknown 769 791 850 2410
Nor. Men's Shop 816 765 808 2387

Carlton Club 759 805 877 2441
Al Orehek 671 774 842 2287

Grandma: W L Pts
C. - O. Slapnik 10 2 14
Unknown 8 4 11
Cimperman Mkt. 7 5 10
Mezic Insurance 7 5 9

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

the letter which POSSIBILITIES UNLIMITED asked me to take to the General. I gave it to Mamie Eisenhower to read. When he joined us she said, "Here is something, my dear, that will give you a real lift when you need one. It is from some of your own veterans." I wish everyone of that splendid group — yes, everyone else too, could have seen the tenderness, the pride, the warmth, the deep understanding on his face as he put the letter into his inside pocket to await the quiet moment. Yes, there is a very great man of God, who has given up material security to answer his country's call.

JOB FOR THE HANDICAPPED If someone in your family or your close friend is one of the group we call "handicapped," you won't need to be prodded, you will not need to be told that next week, the first week in October, is "National Employ the Physically Handicapped Week." You will know already that we have nearly two and a half million veterans receiving disability pensions from the government. You will have taken pride in the fact that in 1951, 124,000 disabled veterans found jobs. Alas, but 40,000 others were still looking for work when the last reports were made. Let's see what we can do about this next week. It is only a matter of finding the right kind of a job for the right kind of a fellow and almost overnight you and he forget he has any handicap at all.

GOOD NEWS FOR HEADS OF FAMILIES — The Economy Indicators for the recent months tell us that clothing prices have gone down a wee bit. Cheer up, mothers, it won't be quite so hard to keep that growing child covered. Part of the good news is that this has come about partly because the manufacturers are finding ways to cut their costs. Their ingenuity is giving us this economic help. Besides that, the new fabrics promise less work in the laundry and longer wear.

I must tell you what happened to

Twin girls were born last Saturday at Women's Hospital to Wally and Ellen Kobosky of 1085 E. 66 St. Mrs. Kobosky is the daughter of the well known John Adamic family of E. 66 St., who is grandpa for the 16th time. Congratulations!

Death Notices

Bergoc, Jacqueline R., and newborn son — Wife and son of Joseph, daughter of Mrs. Mary Genett, sister of Marie Sedivy. Residence at 15300 Waterloo Rd.

Kasturin, Sr., John — Husband of Mary (nee Vidovich), father of Virginia, John. Residence at 30673 Detroit Rd., Westlake, O.

Petric, Jacob — Father of John, Frank, Charles. Residence at 6318 Bayliss Ave.

Petschauer, Mary (nee Poje), Wife of John, mother of Joseph Zupancic, Olga Marincic, stepmother of Joseph Petschauer. Residence at 6615 Bonna Ave.

Tarac, Mark — Husband of Anna, father of Mary Diane, Mark, brother of Julia. Residence at 1641 E. 26 St.

Tomazin, Martin — Father of Martin and Angela. Residence at home of Mirtel family, Aurora Rd., Bedford, O.

Toni, John — Husband of Olga (nee Pasic) father of John Jr., Olga Dezman, brother of Pauline Kastelic. Residence at 412 E. 149 St.

Zorko, Emil M. — Husband of Leona, father of Emil Jr., Dale, Earl, son of Cyrus and Rose (nee Dobravici) brother of Stanley, Edward, Zorn, Rose, Dorothy. Residence at 1671 E. 26 St.

Art Exhibit by Slovenian Sculptor France Gorše

On Sunday, Oct. 5th, there will be the opening of the exhibition of the Slovenian sculptor France Gorše and the American painter Robert Birsley in the Art Colony on Euclid Ave. and E. 115th St. The Slovenian sculptor France Gorše is already known to the American public thru his first exhibition in the International Institute of Cleveland and thru articles in the Cleveland Press. His second exhibition will offer much more interest than the first. His newest creations made of clay and copper prove originality in choosing and information of the subjects.

The development of Gorše's artistic creation led the artist from naturalism thru realism and symbolism to a new reality and found in abstract spirituality its last form.

The Slovenian sculptor France Gorše was born in Zamostec near Sodražica in Slovenia in 1897. He received artistic instruction in the school of the famous Croatian master Meštrović, who is well known also in this country. Gorše improved his artistic study on his trips to Prague, Paris, and different Italian cities.

Since 1927 France Gorše organized by himself or in cooperation with other artists a number of exhibitions in Slovenia as well as in some other countries of Europe. His works are among public collections in the cities of Ljubljana, Maribor, Belgrade, Gorica, Trieste, Milan, and Vatican. Before World War II he made a number of public monuments in Ljubljana and two epic marble figures for the Yugoslav National Assembly in Belgrade. During 1944-1945 the artist conducted a private artistic school in his studio in Ljubljana. Some of his pupils became already known thru their own work. Among them is

September meeting brought interesting reports of the 1952-53 season on activities such as, installation of officers at Crosby's Restaurant, 13th District: Pres., Mrs. Lenore Rule, installing officer, administers oath of honor and responsibility, on each officer, as follows: Mrs. Johnna Mervar, Pres.; Mrs. Mary Makovec and Mrs. Mary Nosan, vice-pre.; Mrs. Emma Gregorich, secy.; Mrs. Florence Mohar, treas.; Mrs. Agnes Princic, sgt-at-arms; Chairman of arrangements, Mrs. Josephine Haffner.

The following reports were also presented: Family picnic enjoyed by members and friends at country home of Mr. and Mrs. Jos. Starce.

Regular volunteer workers at Marine Hospital contributing one day each month, Mrs. Mary Nosan, and Mrs. Mary Makovec.

Participating in National Campaign, American Legion sponsored "Get Out the Vote" booth workers at Halles and Higbees Miss Margaret Grdanic, Mrs. Josephine Posch, and Mrs. Agnes Princic.

Red Cross blood bank donors, Mrs. Anna Pagnard, and Miss Mil-dred Ermacora.

The next regular meeting of the Auxiliary will be held Oct. 9th at the Post Club rooms, E. 62 and St. Clair Ave.

Wives, mothers, sisters and daughters of veterans are invited to join the American Legion Auxiliary. For information call any of the above officers.

Births

Born on Sept. 23 at Glenville Hospital was an 8-lb. baby boy to Mr. and Mrs. Edward Zivkovich of 21751 Ball Ave. This is their second child. The proud grandparents are Mr. and Mrs. Anton Femic and Mr. and Mrs. Samuel Zivkovich. Congratulations to all!

Louis and Mary Lozar of 17406 Grovewood Ave., announce the birth of their second child, a baby boy, born at Huron Rd. Hospital. With this event Mr. and Mrs. Louis Roytz of Chardon have become grandparents for the second time and so have Mr. and Mrs. Louis Lozar of Aurora, Minn. Congratulations to all!

Smartly styled accessory rick rack earrings are easy to make and will attract much favorable attention. All you need are one pair of earring backs, two fake gems, and one card of Wright's rick rack, size 29. Once you get on to the knack of the project, and this will take but a few minutes with the

also the young Slovenian painter Božidar Kramolc, who organized, as a refugee in Canada, an exhibition in Toronto.

Since February, 1952, the sculptor France Gorše has been living in Cleveland and has his studio on 6519 St. Clair Ave.

The opening of the exhibition in the Art Colony on Euclid Ave. and E. 115 St. will take place on Sun., Oct. 5th. The exhibition will remain open until October 18th everyday except Sunday from 10a.m. till 6 p.m. The visit to the exhibition is recommended to everybody interested in modern art as well as in the development of Slovenian art in this country.

Handwritings, National Poetry of Medieval Slovenia

At the end of the Middle Ages there was already elementary and higher schools in Slovenia. Elementary schools have been conducted in Ljubljana (since the 13th century), Škofja Loka (14th century).

Tomazin, Martin — Father of Martin and Angela. Residence at home of Mirtel family, Aurora Rd., Bedford, O.

Toni, John — Husband of Olga (nee Pasic) father of John Jr., Olga Dezman, brother of Pauline Kastelic. Residence at 412 E. 149 St.

Zorko, Emil M. — Husband of Leona, father of Emil Jr., Dale, Earl, son of Cyrus and Rose (nee Dobravici) brother of Stanley, Edward, Zorn, Rose, Dorothy. Residence at 1671 E. 26 St.

The high Middle Ages developed architecture and paintings partly under Italian influences. A great number of churches and a few profane buildings prove of the development of art in which native artists also have been taking part.

A number of handwritings originating in the high Middle Ages proved of the existence and development of the Slovenian language. The most important is the Handwriting of Stična (Slovenian: Stični rokopis), which is at present in the University of Ljubljana. It originated in the monastery Stična in the 15th century. Probably it was written by a Czech monk who lived in Slovenia as a refugee from the Hussites. He wrote outlines of Latin sermons and on the margin and above the line Slovenian translations. For use in the church he wrote on the last page of the handwriting a Slovenian prayer before the sermon and a Slovenian translation of the Latin prayer "Salve Regina". The handwriting in Old-Czech orthography and the Slovenian is mixed with some Czech forms. Later another monk wrote in the same handwriting an old Slovenian song "Our Lord is risen from death", which was sung in churches for Easter. He copied from an unknown handwriting also the form for the confession. Due to the fact that the Stična monastery was incinerated by the Turks who took all the monks into slavery, all other handwritings originating in Stična were lost.

The museum in Celovec (German: Klagenfurt) in Carinthia in Austria is in possession of the Handwriting of Celovec (Slovenian: Celovški rokopis) from the 15th century. It contains Slovenian translations of The Lord's Prayer, Ave Maria, and Credo. The prayers were probably written by a German priest for the use among the Slovenians. The handwriting is written in German orthography and preserved many archaic forms from the Slovenian dialect in Carinthia.

The museum in Čedad (Italian:

Cividale) in Venetian Slovenia in Italy is in possession of the Slovenian legal document — the Handwriting of Čedad (Slovenian: Čedadski rokopis). The handwriting contains the register of the foundation masses of St. Mary's Fraternity in the village Črničev in Venetian Slovenia. Originally it was written in Latin, but in 1497 it was translated into Slovenian by the notary Johannes of Kirk. The language proved Venetian-Slovenian dialectical forms, the orthography is Italian.

hero fighting Jan Vitovec, whom the national poetry calls Pegam, the military leader of the troops of the widow of the last count of Celje.

An important part of the national poetry is the religious poetry. There were songs of Our Lady, saints, Ten Commandments, the birth of Jesus, etc. Some of them were later published by Slovenian protestant writers.

E. A. KOVACIC

(Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors.)

Next week:

"The Counts of Celje".

Statue To Honor Mas-kintosh Apple

Cornwall, Ont. — A monument to the memory of John Mackintosh, discoverer of the McIntosh apple, was unveiled recently near Iroquois, 35 miles west of here.

Part of the stone came from Moy Hall Scotland, traditional home of the Mackintosh clan, ancestors of the Canadian McIntosh family.

Charles & Olga Slapnik

FLOWER SHOP

FLOWERS FOR ALL OCCASIONS

6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.

With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.

Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

ROOFING - SIDING - TINNING - REPAIRING

Your Roofers for Over 20 Years

J. KOVICH & SON

1554 East 55th Street Call EN 1-2843

BUKOVNIK STUDIO

JOHN BUKOVNIK, Photographer

762 East 185th St. IV 1-1797

Open Daily from 9 to 8 Sundays from 10 to 3

Passport and Identification Photos

WEDDINGS - FAMILIES - CANDID - CHILDREN

MEMBER OF THE PHOTOGRAPHIC SOCIETY OF AMERICA

BEROS STUDIO

6116 ST. CLAIR AVENUE TEL.: EN 1-0670

For the Best in Photography — Weddings in Studio; Candid; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.

Whenever your home or building needs

Reroofing - Recoating - Repairing

call us for free estimate

GEO. LOZICH

(son of the late Anton)

Representative of THE WEST SIDE ROOFING CO.

6904 Denison Ave. Over 20 Years Experience WO 1-1900

</